

Nacionalni akcijski plan
provedbe rezolucija Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda:
1325 o ženama, miru i sigurnosti,
1820 (2008) o uklanjanju spolno utemeljenog nasilja u oružanim sukobima,
1888 (2009) o borbi protiv seksualnog nasilja nad ženama i djecom u oružanim sukobima i
1889 (2009) o ulozi žena i njihovim potrebama u izgradnji mira nakon oružanih sukoba,
za razdoblje od 2011.-2014. godine

Izvješće Ministarstva vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske
o provedbi u 2012. godini

Ministarstvo vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske je u 2012. godini provodilo mjere iz četiri ključna područja sadržana u Nacionalnom akcijskom planu - Prevencija, Participacija, Zaštita, Post-konfliktni oporavak - koja slijede sadržaj Rezolucije 1325 o ženama, miru i sigurnosti, i njoj srodnih rezolucija, a u skladu s vanjskopolitičkim ciljevima Republike Hrvatske u području ljudskih prava, u kojima je poseban naglasak stavljen na unaprjeđenje ljudskih prava žena i djevojčica te promidžbu snažnijeg sudjelovanja žena u pitanjima sprječavanja i rješavanja oružanih sukoba, u izgradnji i očuvanju mira, kao i u ukupnom post-konfliktnom oporavku i izgradnji tranzicijskih i post-konfliktnih društava i država. Vođeno mišlju da rodna jednakost i ravnopravno sudjelovanje žena u svim društvenim procesima doprinosi sprječavanju sukoba, bržem post-konfliktnom oporavku i ukupnom održivom razvoju, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je u svoje vanjskopolitičke aktivnosti, politiku razvojne pomoći i odnose s trećim zemljama ugradilo aspekt promidžbe rodne jednakosti s posebnim naglaskom na sprječavanje nasilja nad ženama i djevojčicama kao glavne prepreke njihovoj društvenoj uključenosti, jednaki pristup žena pravdi i kažnjavanje svih vrsta kršenja ljudskih prava žena i djevojčica, jednako pravo na obrazovanje te političko i gospodarsko osnaživanje žena.

S ciljem snažnijeg osvješćivanja javnosti o važnosti rodne jednakosti i provedbe Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je tiskalo pet stotina primjeraka dvojezične brošure, na hrvatskom i engleskom, o Rezoluciji 1325 i srodnim rezolucijama, koja sadrži i Nacionalni akcijski plan njihove provedbe. Brošure su podijeljene, osim na nacionalnoj razini, na Vijeću UN za ljudska prava i na Stalnom odboru UNHCR, te na *EU Informal Task Force on UNSCR 1325* u EEAS-u (*European External Action Service*).

Pregled provedbe mjera iz Nacionalnog akcijskog plana koje su u nadležnosti
Ministarstva vanjskih i europskih poslova (u daljnjem tekstu: MVEP)

1. PREVENCIJA

CILJ 1. Snaženje rodne perspektive kroz dokumente i kroz sudjelovanje u međunarodnim aktivnostima u provedbi Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija

MJERA 1. Preispitati postojeće dokumente koji se odnose na primjenu rodne perspektive u skladu s provedbom Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija

➤ MVEP je u 2012. provodio aktivnosti snaženja rodne perspektive kroz uključivanje smjernica o provedbi Nacionalnog akcijskog plana za provedbu Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija u godišnji plan rada relevantnih službi MVEP. U 2012. su započele pripreme za usklađivanje postojeće regulative i kroz izradu zakona o međunarodnim civilnim misijama koji će sadržavati rodni aspekt u skladu s provedbom Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija. Rodni aspekt je uključen i u sve relevantne dokumente u skladu s pravnom stečevinom EU tijekom procesa usklađivanja. Također, MVEP je u 2012. kroz svoje međunarodne aktivnosti u okviru članstva u međunarodnim organizacijama i inicijativama aktivno sudjelovao u izradi ili usvojio sve relevantne međunarodne dokumente i u skladu s njima kreirao i provodio relevantne politike, promidžbu i provedbu Rezolucije 1325 i njoj srodnih rezolucija.

Od međunarodnih dokumenata u čijoj izradi je aktivno sudjelovao MVEP i Stalno predstavništvo RH pri NATO, a koji se odnose na primjenu rodne perspektive u skladu s provedbom Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija, izdvajamo Deklaraciju NATO usvojenu na sastanku na vrhu u Chicagu u svibnju 2012., na kojem je, uz predsjednika Vlade RH, sudjelovala i prva potpredsjednica Vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova. Deklaracija iz Chicaga posebno ističe jedinstven doprinos žena operacijama NATO i važnu ulogu žena u sprječavanju i rješavanju sukoba, te naglašava važnost sudjelovanja što većeg broja žena Afganistana u političkim procesima, pomirbi i izgradnji države, kao i važnost institucionalne zaštite njihovih prava.

MVEP je sudjelovao u izradi dokumenata koji se odnose na primjenu rodne perspektive u skladu s provedbom Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija u okviru OEES (Organizacije za europsku suradnju i sigurnost). Izdvajamo aktivno sudjelovanje MVEP i Stalne misije RH pri OEES, UN i međunarodnim organizacijama u Beču u izradi dokumenta „*Draft Ministerial Council Decision on an OSCE Wide Action Plan for the Implementation of UNSCR 1325*“, o kojem na žalost nije postignuto suglasje svih sudionica OEES-a, zbog čega taj dokument nije bio predmet usvajanja na Ministarskom vijeću OEES u Dublinu u prosincu 2012.

U okviru Vijeća Europe MVEP je snažno podržao prijedlog izrade Konvencije Vijeća Europe o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i obiteljskog nasilja, tzv. Istambulske konvencije. Diplomatska stručnjakinja iz MVEP je predsjedala Radnom skupinom koja je inicirala izradu Konvencije, te poslije su-predsjedala Stručnim odborom koji je izradio tekst Konvencije u kojem se po prvi put na međunarodnoj razini i na obvezujući način sankcionira nasilje nad ženama i u obitelji. MVEP je zatim aktivno sudjelovao i u pripremama za pristupanje RH Konvenciji, koju je 22. siječnja 2013. u Strasbourgu potpisala hrvatska veleposlanica pri Vijeću Europe.

MJERA 2. Integrirati rodnu perspektivu u međunarodne aktivnosti u kojima će sudjelovati RH i izvješćivati o istima prema kriterijima rodne statistike

➤ Promidžba ljudskih prava, s posebnim naglaskom na prava žena i djevojčica, jedan je od vanjskopolitičkih prioriteta RH, te je u skladu s tim MVEP ugradio rodnu perspektivu u sve međunarodne multilateralne i bilateralne aktivnosti u svojoj nadležnosti, u okviru sudjelovanja u relevantnim međunarodnim i regionalnim organizacijama i forumima, te odnosa s trećim zemljama, posebno u okviru EU, UN i NATO, te OESS i Vijeća Europe. Prva potpredsjednica Vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova koristi svaku prigodu naglasiti na relevantnim međunarodnim skupovima na visokoj razini u zemlji i u inozemstvu, kao i u svojim bilateralnim kontaktima, da je odnos društva prema ženama i djevojčicama jedan od pokazatelja zrelosti društva i razine razvoja demokracije. I ostali dužnosnici MVEP, veleposlanici i diplomati, također u svojim diplomatskim aktivnostima naglašavaju važnost unaprjeđenja rodne jednakost i ravnopravnog sudjelovanja žena i djevojčica. MVEP posebnu pažnju posvećuje pitanju suzbijanja nasilja nad ženama i djevojčicama kao glavne prepreke njihovoj punoj društvenoj uključenosti i uživanju svih osnovnih ljudskih prava, te jačanju ukupne uloge žena u društvu, s naglaskom na obrazovanje i zdravlje, jednak pristup pravdi, te političko i gospodarsko osnaživanje. MVEP se posebno zalaže, u skladu sa smjernicama Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija, za snažniju uključenost žena u pitanja i procese održavanja mira i sigurnosti, mirovnih pregovora, te post-konfliktne izgradnje, posebno u tradicionalnim i tranzicijskim, post-konfliktnim i ratom zahvaćenim područjima i državama.

Tijekom zasjedanja 67. Opće skupštine UN u New Yorku u rujnu 2012., MVEP je, na čelu s prvom potpredsjednicom Vlade i ministricom vanjskih i europskih poslova, aktivno sudjelovao u više popratnih foruma na najvišoj političkoj razini, posvećenih jačanju prava i zaštite žena. Izdvajamo forum na temu „Pristup žena pravdi“, kao popratni događaj sastanku na visokoj razini na temu „Vladavina prava na nacionalnoj i međunarodnoj razini“ u organizaciji Finske i Južne Afrike, te UN WOMEN, tijela UN za rodnu jednakost i osnaživanje žena čija je zadaća jačanje i koordinacija napora u području rodne ravnopravnosti i osnaživanja žena na globalnoj, regionalnoj i državnoj razini. Cilj skupa je bio skretanje pažnje svim državama članicama UN na potrebu poboljšanja pristupa žena pravdi diljem svijeta, te snažnije političko i financijsko obvezivanje država članica na konkretne aktivnosti. Prva potpredsjednica Vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova se u New Yorku sastala i s izvršnom direktoricom UN WOMEN s kojom je razgovarala o promidžbi i jačanju prava žena i djevojčica u svijetu, i mogućim zajedničkim aktivnostima. Izdvajamo i sudjelovanje prve potpredsjednice Vlade i ministrice vanjskih i europskih poslova na Vijeću UN za ljudska prava u veljači 2012., gdje je u svojem izlaganju naglasila, između ostalog, važnost poštovanja i unaprjeđenja ljudskih prava žena i djevojčica. U spomenutim aktivnostima je sudjelovala i pomoćnica ministrice za multilateralne poslove i globalna pitanja.

Prva potpredsjednica Vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova je zatim sudjelovala na sastanku pokretanja međunarodne inicijative Sjedinjenih Američkih Država „Partnerstvo za jednake mogućnosti“, kojim je predsjedala državna tajnica SAD. Cilj inicijative je stvaranje partnerske mreže država i preuzimanje političkih i konkretnih obveza u području jačanja političkih i gospodarskih prava žena. Veleposlanik RH u SAD je u rujnu uručio američkoj strani Pismo namjere o priključivanju inicijativi, a RH se u Pismu obvezala na provedbu ciljane kampanje za povećanje zastupljenosti žena na predstojećim lokalnim izborima. MVEP je, kao fokalna točka RH za inicijativu, u prosincu organizirao prvi koordinacijski

međuresorni sastanak o sudjelovanju RH u inicijativi, koji je vodila pomoćnica ministrice za multilateralne poslove i globalna pitanja, te je započeo s izradom nacionalnog plana djelovanja koji će biti predstavljen na sastanku inicijative u Washingtonu u travnju 2013.

U okviru suradnje s UN na promidžbi i jačanju prava žena, MVEP je u studenom 2012. bio domaćin desetodnevno posjeta posebne izvjestiteljice UN o nasilju nad ženama, te uzrocima i posljedicama nasilja. Posebna izvjestiteljica je održala sastanke s predstavnicima relevantnih ministarstava i vladinih ureda, saborskih odbora i drugih državnih institucija, te s brojnim predstavnicima civilnog društva. MVEP također aktivno podržava aktivnosti Komisije UN o položaju žena, kao i Odbora Konvencije UN o suzbijanju svih oblika diskriminacije prema ženama (CEDAW). Diplomatska stručnjakinja iz MVEP je u 2012. aktivno sudjelovala u radu CEDAW-a kao članica Odbora, u okviru tri uzastopna mandata u tom odboru.

MVEP je još ranije u potpunosti uskladio svoju zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku (ZVSP) i zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku (ZSOP) s pravnom stečevinom i relevantnim politikama EU, a od lipnja 2012. ona sadrži i snažan aspekt ljudskih prava. Prva potpredsjednica Vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova redovno sudjeluje na mjesečnim sastancima Vijeća EU za vanjske poslove na kojima s ministrima vanjskih poslova EU27 raspravlja o aktualnim političkim i sigurnosnim pitanjima koja nezaobilazno sadrže snažan aspekt ljudskih prava u odnosu na suradnju s trećim zemljama. Prva potpredsjednica Vlade u svim svojim aktivnostima u okviru EU, jednako kao i u okviru svih međunarodnih foruma, naglašava važnost snažne i kontinuirane promidžbe i poštovanja ljudskih prava žena i djevojčica, posebno u tradicionalnim i tranzicijskim, post-konfliktnim i ratom zahvaćenim područjima i državama. Jedna od najvažnijih poruka prve potpredsjednice Vlade odnosi se na odgovornost svih država, pa tako i RH na pojačane napore u postizanju rodne jednakosti ne samo u trećim zemljama, nego i u vlastitim državama.

Za MVEP je iznimno značajna činjenica to što ga u svim međunarodnim i regionalnim organizacijama, forumima i inicijativama, kao i u odnosima s trećim zemljama, u pitanjima rodne jednakosti, žena, mira i sigurnosti, predstavljaju diplomatkinje na najvišima razinama. Uz prvu potpredsjednicu Vlade i ministricu vanjskih i europskih poslova, te glavnu tajnicu Ministarstva, brojne diplomatkinje u MVEP obnašaju visoke rukovodeće funkcije u čijoj nadležnosti su, između ostalog, i pitanja rodne jednakosti i međunarodnog mira i sigurnosti. U multilateralnim i globalnim pitanjima to su: pomoćnica ministrice za multilateralne poslove i globalna pitanja, načelnica Sektora za NATO i međunarodnu sigurnost, voditeljica Službe za međunarodnu sigurnost, voditeljica Službe za mirovne misije i operacije, voditeljica Službe za ljudska prava i regionalne međunarodne organizacije i inicijative, voditeljica Službe za međunarodnu razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć, te voditeljica Službe za gospodarsku multilateralu, gospodarska i socijalna pitanja. Od ukupno 10 rukovodećih funkcija u Upravi, diplomatkinje obnašaju 7, uključujući i onu najvišu. Diplomatkinja je također na čelu Samostalne službe za zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku i zajedničku sigurnosnu i obrambenu politiku, koja ujedno obnaša i dužnost EU korespondentice, te na čelu Službe za političku analitiku. U Upravi za bilateralne poslove diplomatkinje obnašaju sljedeće rukovodeće funkcije: načelnica Sektora za izvaneuropske bilateralne poslove i Istočno partnerstvo, voditeljica Službe za Sjevernu, Srednju i Južnu Ameriku, voditeljica Odjela za Sjevernu Ameriku, voditeljica Službe za Afriku, Aziju i Oceaniju, Rusku Federaciju i Istočno partnerstvo, voditeljica Odjela za Afriku i Srednji Istok, voditeljica Odjela za Istočno partnerstvo, Rusku Federaciju i Srednju Aziju, voditeljica Odjela za susjedne zemlje, te voditeljica Službe za regionalne inicijative i prekograničnu suradnju. Od ukupno 15

rukovodećih funkcija, diplomatkinje obnašaju 7, uključujući i drugu najvišu. U Upravi za europske poslove diplomatkinje su na čelu oba sektora: Sektora za europske bilateralne poslove i Sektora za koordinaciju europskih poslova. Od ukupno 14 rukovodećih funkcija unutar oba sektora, 10 obnašaju diplomatkinje. Upravu za europsko pravo, međunarodno pravo i konzularne poslove također vodi visoka diplomatkinja tj. pomoćnica ministrice, a u okviru Uprave od ukupno 12 rukovodećih funkcija, diplomatkinje obnašaju 9, uključujući i onu najvišu. Također, visoka diplomatkinja obnaša dužnosti nacionalne predstavnice u Odboru visokih dužnosnika Unije za Mediteran i nacionalne predstavnice u Upravi guvernera Zaklade Anne Lindh.

CILJ 2. Integriranje rodne perspektive u programe edukacije u provedbi Rezolucije 1325 i njoj srodnih rezolucija

MJERA 4. Provoditi edukacije o Rezoluciji 1325 i njoj srodnim rezolucijama u okviru Diplomatske akademije i u okviru priprema za odlazak na mandat u DKMU

➤ Diplomatska akademija MVEP je u 2012. provodila obrazovanje diplomatskih službenika o Rezoluciji 1325 o ženama, miru i sigurnosti i srodnim rezolucijama u okviru priprema za odlazak na mandat u diplomatske i konzularne misije i urede RH. Promidžba rodne jednakosti i provedbe Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija se provodila i u okviru raznovrsnih predavanja i seminara iz područja međunarodnih odnosa i vanjske politike u organizaciji Diplomatske akademije ili Odjela za obrazovanje, kao i u okviru pojedinih obrazovnih aktivnosti u suradnji s međunarodnim institucijama ili stranim veleposlanstvima.

2. PARTICIPACIJA

CILJ 2. Povećanje zastupljenosti žena u aktivnostima i u procesima donošenja odluka na području sigurnosti i izgradnje mira

MJERA 1. Povećati broj žena vojnih izaslanica u veleposlanstvima i stalnim misijama RH pri međunarodnim organizacijama u čiju nadležnost pripadaju poslovi međunarodne sigurnosti

➤ Imenovanje vojnih izaslanica nije u nadležnosti MVEP, pa će o provedbi te mjere izvijestiti Ministarstvo obrane.

MJERA 2. Povećati broj žena visokih diplomatkinja - veleposlanica u veleposlanstvima i stalnim misijama RH pri međunarodnim organizacijama u čiju nadležnost pripadaju poslovi međunarodne sigurnosti

➤ MVEP snažno podržava stav da se pri odabiru visokih diplomatkinja – veleposlanica u veleposlanstvima i stalnim misijama RH pri međunarodnim organizacijama u čiju nadležnost pripadaju poslovi međunarodne sigurnosti prioritet daje podzastupljenom spolu u skladu s potrebama službe odnosno individualnim stručnim kvalifikacijama i afinitetima. U 2012. je broj žena visokih diplomatkinja - veleposlanica iznosio 7, u odnosu na 6 u 2011., a u 2013. će iznositi 8, s tim da je od prosinca 2012. u postupku imenovanje još jedne visoke diplomatkinje – veleposlanice za stalnu misiju RH pri međunarodnoj organizaciji koja se između ostalog bavi i pitanjima međunarodne sigurnosti. Također, zamjenica stalnog

predstavnik RH pri NATO u Stalnom predstavništvu RH pri NATO je visoka diplomatkinja iz MVEP u zvanju ministra savjetnika. Ona je ujedno jedna od samo 10 žena zamjenica stalnog predstavnika od ukupno 28 zemalja članica NATO. U Stalnom predstavništvu RH pri NATO je zaposlena još jedna diplomatkinja u visokom diplomatskom zvanju ministra savjetnika. Nadalje, u Stalnoj misiji RH pri EU, zamjenica šefa Misije je visoka diplomatkinja u zvanju opunomoćenog ministra, koja ujedno predstavlja RH u Političkom sigurnosnom odboru EU. Od ukupno 9 osoba u Stalnoj misiji koje se bave pitanjima iz djelokruga rada Političkog sigurnosnog odbora EU, svih 9 su diplomatkinje.

MJERA 3. Kandidirati žene na vodeće pozicije u međunarodnim organizacijama u čiju nadležnost pripadaju poslovi međunarodne sigurnosti

➤ MVEP je i u 2012. kandidirao ili podržao kandidature svih zainteresiranih diplomatkinja i drugih hrvatskih državljanke na vodeće pozicije u međunarodnim organizacijama u čiju nadležnost pripadaju poslovi međunarodne sigurnosti, u skladu s potrebama službe odnosno individualnim stručnim kvalifikacijama i afinitetima. Podrška je dana visokoj diplomatkinji MVEP za reizbor u Savjetodavni odbor UN za administrativna i proračunska pitanja (ACABQ - *Advisory Committee on Administrative and Budgetary Questions*) za razdoblje od 1. siječnja 2013. do 31. prosinca 2015. godine. ACABQ kontrolira i izvješćuje, između ostalog, o proračunu UN za mirovne misije i specijalizirane agencije, te savjetuje Opću skupštinu UN o drugim administrativnim i financijskim pitanjima, uključujući financiranje mirovnih misija širom svijeta. Zbog zaduženja koja su mu povjerena, ACABQ se ubraja u najprestižnija tijela u sustavu UN. MVEP je podržao i kandidaturu visoke diplomatkinje za šefa Centra OESS-a za sprječavanje konflikata (CPC). Podsjećamo da je pomoćnica glavnog tajnika NATO, prva žena na toj funkciji, hrvatska visoka diplomatkinja, bivša ministrica vanjskih poslova, koja od 2011. vodi Upravu NATO za javnu diplomaciju. Stalno predstavništvo RH pri NATO daje punu podršku rade te upravi u provođenju svih projekata koji se odnose na jačanje rodne ravnopravnosti i promidžbu Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija u državama članicama i partnerima, te u onima gdje NATO provodi operacije i misije, posebno u Afganistanu i na Kosovu. MVEP i Stalna misija RH pri UN su također aktivno podržavali rad visoke hrvatske diplomatkinje u Odboru Konvencije UN o suzbijanju svih oblika diskriminacije prema ženama (CEDAW), koja je u taj odbor UN-a izabrana već tri puta na četverogodišnje razdoblje.

MJERA 4. Povećati prisutnost žena na svim razinama odlučivanja u nacionalnim, regionalnim i međunarodnim institucijama i mehanizmima za sprječavanje, vođenje i rješavanje sukoba

➤ MVEP je u 2012. podržao kandidaturu svih hrvatskih državljanke za rad u Organizaciji za europsku sigurnost i suradnju (OESS) u Beču koje su zadovoljavale uvjete postavljene od te organizacije. Od ukupno pet sekundiranih osoba, dvije su na višem rukovodećem položaju i samim tim u poziciji da sudjeluju u donošenju odluka. Trenutno su u proceduri još dvije nominacije hrvatskih državljanke, od čega jedna za višu poziciju.

Također, MVEP je u 2012. snažno lobirao za kandidaturu visoke diplomatkinje iz MVEP, pomoćnice ministrice za multilateralne poslove i globalna pitanja, za jednogodišnje predsjedanje *Multinational Advisory Group* (MAG) upravljačkog tijela RACVIAC - Centra za sigurnosnu suradnju, čije je sjedište u Zagrebu u Rakitju. Pobijedila je kandidatura hrvatske diplomatkinje, pomoćnice ministrice, koja je preuzela predsjedanje MAG-om u studenom

2012. Napominjemo da je jedan od glavnih protukandidata hrvatskoj kandidatkinji bio visoko pozicionirani vojni časnik. Također, ukazujemo da je RACVIAC, od osnivanja 2001., iz multinacionalnog regionalnog središta za pomoć u provedbi sporazuma o nadzoru naoružanja u zemljama Jugoistočne Europe prerastao u Centar za sigurnosnu suradnju, jedinstvenu međunarodnu organizaciju za promicanje stabilnosti i sigurnosti u regiji. S obzirom da su regionalna stabilnost i sigurnost jedan od najvažnijih hrvatskih vanjskopolitičkih prioriteta, izbor hrvatske diplomatkinje na visoku rukovodeću funkciju u RACVIAC-u, čije je sjedište u Zagrebu, dobiva dodatno na važnosti.

CILJ 3. Provođenje programa međunarodne razvojne pomoći u svrhu obrazovanja o rodnoj ravnopravnosti i o ulozi žena u zaštiti njihovih prava i post-konfliktnom oporavku

MJERA 1. Kroz program međunarodne razvojne pomoći u zemlji primateljici provoditi posebne projekte za edukaciju žena u lokalnoj zajednici, kao i žena u državnim, vojnim, policijskim i stručnim strukturama (zdravstvo, obrazovanje, mediji) i žena predstavnica civilnog društva, o rodnoj ravnopravnosti i o ulozi žena u zaštiti njihovih prava i post-konfliktnom oporavku

➤ U okviru prioriteta politike razvojne suradnje RH, koja je u nadležnosti MVEP, posebna pažnja se posvećuje promidžbi ljudskih prava žena i djevojčica i snaženju ukupne uloge žena, posebno u tradicionalnim i tranzicijskim, post-konfliktnim i ratom zahvaćenim područjima i državama. MVEP je posebno angažiran u post-konfliktnoj izgradnji Afganistana s naglaskom na unaprjeđenje prava i uloge žena i djevojčica, te njihovo uključivanje u sve društvene procese. S tim u vezi, fokus razvojne suradnje je na obrazovanju žena i djevojčica, zdravlju, te malom i srednjem poduzetništvu žena, tj. područjima za koja MVEP drži da doprinose ukupnom snaženju uloge i prava žena i djevojčica. Posebna pažnja se posvećuje obrazovanju, kao jednom od najučinkovitijih načina za jačanje položaja žena i djevojčica u društvu i njihovo snažnije uključivanje u sve društvene procese na svim razinama, posebno u pitanjima mira, sigurnosti i održivog razvoja. MVEP je stoga u 2012. proveo projekt vrijedan USD 147.000 izgradnje srednje škole za djevojčice u *Camp Sakhiu* u provinciji *Balkh* na sjeveru Afganistana, u suradnji s hrvatskim diplomatom i časnikom za vojno-civilne odnose (CIMIC) u Afganistanu, nastavno na prethodno uspješno proveden pilot-projekt izgradnje osnovne škole u *Homaro Faroqu* u 2011. Nadalje, izgrađena je knjižnica za srednju školu za djevojčice *Khorasan High School*, vrijedna USD 135.000, koja je dodatno opremljena i vrijednom donacijom od 1900 knjiga na dari jeziku i 23 na engleskom. MVEP također sudjeluje u programu *School Meal Programme* u okviru *World Food Programme*, namijenjenog osnovnim i srednjim školama s ciljem poticanja i olakšavanja siromašnim obiteljima slanja djevojčica u školu.

U okviru pomoći gospodarskog osnaživanja žena Afganistana MVEP je u 2012. proveo projekt poticanja ženskog poduzetništva „Tepisi iz Afganistana“. MVEP je u suradnji s lokalnom nevladinom udrugom AOWC (*Aid Organization for Women and Children*) i zastupnicom Pokrajinskog vijeća pokrenuo mali centar za pletenje tepiha koji zapošljava 16 žena (15 žena koje proizvode tepihe i jedna instruktorka) iz Hazara etničke manjine, koja je bila osobito ugrožena tijekom zadnjih trideset godina. Prva faza projekta u vrijednosti USD 25,000 završit će 1. ožujka 2013, nakon čega slijedi druga faza vrijedna USD 10,000. U prvoj fazi je pripremljen proizvodni prostor, te je kupljena oprema za rad i transportno vozilo za prijevoz žena na posao i s posla. Cilj projekta je, uz poticanje ženskog poduzetništva i gospodarsko osnaživanje žena, ujedno i njihovo političko osnaživanje i jačanje demokracije i

rodne jednakosti kroz uključivanje u projekt pokrajinske zastupnice, kao i podrška razvoju civilnog društva kroz suradnju s nevladinom udrugom AOWC radi zadržavanja prava žena na korištenje jednog od osam centara za žene budući da se nekorišteni centri najčešće oduzimaju. Na kraju, projektom je potpomognuta i održivost obitelji iz najugroženijih društvenih slojeva, s obzirom da zaposlenice dolaze iz ugrožene etničke skupine ili su povratnice iz izbjeglištva u Iranu i Pakistanu, većina od njih udovice s djecom. Ženama je u sklopu projekta osiguran i tečaj pisanja. MVEP je u ovoj fazi također osigurao da zaposlenice dobivaju USD 60 mjesečno za plaću i USD 20 za hranu, a kroz prodaju tepiha žene ujedno osiguravaju daljnja sredstva za nastavak proizvodnje. Napominjemo da je poticanje ženskog poduzetništva u Afganistanu jedan od najkompliciranijih angažmana zbog tradicionalnog isključivanja žena iz svih gospodarskih aktivnosti.

MJERA 2. Kroz program međunarodne razvojne pomoći u zemlji primateljici provoditi posebne projekte za realizaciju stručnih posjeta žena iz lokalnih zajednica, kao i nacionalnih struktura, te predstavnicu civilnog društva RH, odnosno institucijama koje se bave implementacijom Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija, i ženama koje imaju specifično iskustvo Domovinskog rata i post-konfliktnog oporavka

➤ MVEP je u 2012. proveo više opsežnih razvojnih projekata, navedenih u prethodnoj mjeri, u okviru postojećih proračunskih sredstava i mogućnosti, s naglaskom na osnaživanje ukupnog položaja žena i djevojčica u Afganistanu kroz obrazovanje i gospodarsko osnaživanje. U razvojnu suradnju su bile uključene jedna od pokrajinskih zastupnica i jedna od nevladinih udruga s ciljem dodatne podrške političkom osnaživanju žena i jačanju demokracije, kao i promidžbi rodne jednakosti i razvoju civilnog društva u Afganistanu. MVEP također promiče pitanje rodne jednakosti i smjernice iz Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija kroz suradnju hrvatskog diplomatskog predstavnika u Afganistanu s predstavnicima lokalne vlasti i lokalnih nevladinih udruga. Daljnji projekti razvojne suradnje, uključujući i realizaciju ciljanih stručnih posjeta predstavnicu lokalnih zajednica kao i nacionalnih struktura, te predstavnicu civilnog društva u RH, odnosno relevantnih institucija, planirat će se u skladu s postojećim proračunom i mogućnostima.

3. ZAŠTITA I POSTKONFLIKTNI OPORAVAK

CILJ 2. Provedba zaštite prava žena i djevojaka - žrtava ratnih stradanja u RH u cilju njihovog post-konfliktnog oporavka

MJERA 2. Sustavno ukazivati na opasnost od mina, kazetnog streljiva i drugih eksplozivnih ostataka rata zbog njihovog neprihvatljivog humanitarnog učinka na civilno stanovništvo, posebice žene i djecu

➤ MVEP je i u 2012. aktivno sudjelovao u nacionalnim i međunarodnim zbivanjima na kojima je predstavio svoje aktivnosti s ciljem razvoja učinkovitog sustava pomoći i brige za osobe stradale od minskoeksplozivnih sredstava (MES) i neeksplozivnih ubojnih sredstava (UNS), u skladu s provedbom međunarodnih humanitarno-sigurnosnih konvencija kojih je RH članica: Ottawske konvencije (protu-pješačke mine), Konvencije o kazetnom streljivu (CCM) i Konvencije o određenom konvencionalnom oružju - CCW (uključujući i njezine protokole), te u skladu s provedbom mjera i preporuka iz Hrvatskog akcijskog plana za pomoć osobama stradalima od MES-a i NUS-a za razdoblje od 2010. do 2014. MVEP je aktivno

sudjelovao i u radu Koordinacijskog tijela, tijela državne uprave i nevladinih organizacija, za provedbu programa pomoći osobama stradalima od MES-a i NUS-a. MVEP je također u 2012. izradio odgovarajuća godišnja izvješća o provedbi nacionalnih obveza.

MVEP je u svibnju 2012. u suradnji s RACVIAC – Centrom za sigurnosnu suradnju organizirao četvrtu po redu međunarodnu radionicu posvećenu problematici kazetnog streljiva. Tijekom godine je nastavljena i široka međuresorna suradnja u pripremi baze podataka o svim osobama stradalima od MES-a i NUS-a prema kriterijima dobi i roda. S tim u vezi ukazujemo, sa zadovoljstvom, da od 2004. u RH nije bilo stradavanja djece od MES-a i NUS-a, a u 2012. ni jedna žena ili djevojka nije stradala od spomenutih sredstava. MVEP je u svojim aktivnostima za podizanje svijesti o opasnostima od eksplozivnih zaostataka iz rata posebnu pažnju posvetio ženama i djevojčicama kao posebno osjetljivoj skupini, s ciljem da im se osigura snažna podrška, ne samo deklarativno, nego i u stvarnom životu.

4. PROVEDBA I PRAĆENJE

CILJ 1. Unaprjeđenje suradnje u provedbi Rezolucije 1325 i njoj srodnih rezolucija

MJERA 1. Poticati razmjenu iskustava na nacionalnoj razini o provedbi Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija

➤ MVEP je tijekom 2012. godine imao učestale kontakte s kolegama iz resornih ministarstava kao i s predstavnicima ženskih građanskih udruga s ciljem razmjene mišljenja i iskustava o pozitivnim praksama ali i mogućim problemima za uspješniju provedbu Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija. Najčešće prepreke uspješnijem provođenju rezolucija se odnose na kadrovsku podkapaciranost ili preopterećenost osoba koje se uz već brojne redovne zadaće bave i provedbom Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija, zatim na kronično nedostatan proračun, ali i na nedovoljan interes ili senzibilitet suprotnog spola koji je po mišljenju MVEP ključan za uspješnije osvješćivanje o važnosti snaženja uloge žena u svim pitanjima mira i sigurnosti, kao i o suzbijanju svih vrsta nasilja nad ženama i djevojčicama kao glavne prepreke njihovoj uključenosti. S tim u vezi, resorna godišnja izvješća o provedbi NAP-a predstavljaju dobru startnu osnovu za utvrđivanje dosadašnjih pozitivnih praksi ali i slabih točaka za daljnju prilagodbu mjera u sljedećem NAP-u radi njegove uspješnije provedbe.

MJERA 2. Poticati razmjenu iskustava na međunarodnoj i regionalnoj razini o provedbi Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija te sudjelovati u raspravama

➤ MVEP je tijekom 2012. aktivno sudjelovao na svim međunarodnim i regionalnim forumima posvećenima jačanju rodne ravnopravnosti i provedbi Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija, s ciljem razmjene iskustava i rasprave o snažnijoj provedbi rezolucija i daljnjem jačanju uloge žena u svim društvenim procesima.

Kao jednu od najvažnijih aktivnosti MVEP ističemo organizaciju međunarodne konferencije „Žene, mir i sigurnost“ u listopadu u Zagrebu, u suradnji s Ministarstvom obrane, a u okviru hrvatskog predsjedanja Američko-jadranskom poveljom (AJP). Na konferenciji se raspravljalo o provedbi Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija u okviru NATO i na nacionalnoj razini zemalja članica AJP, s naglaskom na pitanje uloge žena u sigurnosnim pitanjima, njihovo sudjelovanje u operacijama kao pripadnica oružanih snaga, te aktivnosti usmjerenih

na pomoć ženama u područjima zahvaćenim sukobima. Konferenciju je otvorila prva potpredsjednica Vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova, a ključna poruka koju je prenijela sudionicima je da je položaj i uloga žena indikator i mjera uspjeha operacije bilo koje mirovne misije kao i svakog društva. Izlaganje je održala i pomoćnica ministricе za multilateralne poslove i globalna pitanja. Uz visoke civilne i vojne predstavnike zemalja AJP, na konferenciji su sudjelovale i posebna predstavnica glavnog tajnika NATO za žene, mir i sigurnost, te savjetnica zapovjednika KFOR-a za pitanja rodne jednakosti.

Izdvajamo i sudjelovanje prve potpredsjednice Vlade i ministricе vanjskih i europskih poslova na međunarodnoj konferenciji održanoj u listopadu 2012. u Prištini pod nazivom "Partnerstvo za promjene: Jačanje uloge žena". Konferenciju je otvorila predsjednica Republike Kosovo, a na njoj je, između ostalih, sudjelovala i bivša američka državna tajnica Albright, te zamjenica ministra obrane Bugarske. Prva potpredsjednica Vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske je na konferenciji istaknula obrazovanje žena i veću zastupljenost žena u svim društvenim sferama kao vrijednosti koje donose boljitak cijelom društvu. Prva potpredsjednica Vlade i ministrica vanjskih i europskih poslova sudjelovala je također na Ministarskom vijeću OESS u Dublinu u prosincu 2012. gdje je u svojem obraćanju prisutnim ministrima kazala, između ostalog, da je posebno važno raditi na jačanju uloge žena u svim segmentima društva, jer nema istinske demokracije bez ravnopravnog sudjelovanja žena. Na konferenciji je sudjelovala i pomoćnica ministricе za multilateralne poslove i globalna pitanja. MVEP je u listopadu sudjelovao i na međunarodnoj konferenciji o jačanju uloge žena održanoj u Zagrebu na temu „Žene u izgradnji mira“ u organizaciji Regionalnog ženskog lobija. U ime prve potpredsjednice Vlade i ministricе vanjskih i europskih poslova sudjelovala je pomoćnica ministricе za multilateralne poslove i globalna pitanja. Pomoćnica ministricе je sudjelovala i na donatorskoj konferenciji za Afganistan, u srpnju u Tokyju, na kojoj je upućena poruka Afganistanu da RH očekuje da će Afganistan nastaviti jačati kapacitete u području dobrog upravljanja državom i vladavine prava, s naglaskom na jačanje ljudskih prava, posebno prava žena i djevojčica.

Diplomatske i konzularne misije i uredi RH također su sudjelovale u raspravama i razmjeni iskustava o provedbi Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija na svim relevantnim međunarodnim i regionalnim skupovima i sastancima.

Stalno predstavništvo RH pri NATO se u svojim intervencijama na svim relevantnim odborima Saveza zalagalo za veću zastupljenost žena unutar sustava Međunarodnog osoblja i Međunarodnog vojnog osoblja, kao i za unošenje te činjenice u sve relevantne dokumente. Predstavništvo je aktivno sudjelovalo u svim aktivnostima Saveza u vezi s provedbom Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija, te organiziralo vlastite aktivnosti. Jedna od njih je, na inicijativu zamjenice stalnog predstavnika, neformalni sastanak održan u listopadu 2012. u prostorijama Predstavništva, na temu žena, mira i sigurnosti, i promicanja rodne jednakosti radi ostvarivanja sigurnosnih i vanjskopolitičkih ciljeva, te pronalaženja načina ostvarivanja veće sinergije između NATO i EU u provedbi Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija. Na sastanku su uz zamjenice i zamjenike stalnih predstavnika pri NATO i veleposlanica pri Političkom i sigurnosnom odboru EU, sudjelovale i pomoćnica glavnog tajnika NATO za javnu diplomaciju (bivša ministrica vanjskih poslova RH) i posebna predstavnica glavnog tajnika NATO za žene, mir i sigurnost (Norvežanka). Zamjenica hrvatskog stalnog predstavnika se uz redovne susrete s kolegama iz stalnih predstavništava, sastajala i s kolegama iz glavnih gradova država članica NATO, na temu provedbe Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija. Izdvajamo sastanak u lipnju s posebnom predstavnicom američke državne

tajnice za muslimanske zajednice. Također izdvajamo sudjelovanje visoke diplomatkinje Predstavništva RH na političko-vojnom seminaru pod naslovom „Implementacija Rezolucije Vijeća sigurnosti UN 1325 u NATO operacijama i misijama“, u organizaciji NATO Odbora za politiku operacija i Vlade Kraljevine Švedske, u prosincu u Švedskom nacionalnom obrambenom institutu u Stockholmu. Stalno predstavništvo RH pri NATO je također poticalo inicijative i suradnju u provedbi Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija sa zainteresiranim državama članicama na NATO sastancima na vrhu.

Stalna misija RH pri UN u New Yorku je tijekom 2012. aktivno sudjelovala u aktivnostima Grupe prijatelja Rezolucije VS 1325, čiji se sastanci održavaju mjesečno i dvomjesečno, kao i na svim ostalim aktivnostima koje su se na ovu temu održavale u UN-u. Misija je aktivno sudjelovala i samostalno istupila na redovnoj otvorenoj raspravi Vijeća sigurnosti na temu Žene, mir i sigurnost u studenom 2012. Izdvajamo i sudjelovanje Misije na *Arria formula* sastanku Vijeća sigurnosti i nevladinih organizacija na temu Uloge žena u medijaciji i post-konfliktnoj obnovi.

Stalna misija RH pri OESS, UN i međunarodnim organizacijama u Beču također je u 2012. aktivno sudjelovala u svim aktivnostima koje su se odnosile na pitanja rodne jednakosti. Misija je sudjelovala na raspravi o provedbi Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija na sastanku Foruma za sigurnosnu suradnju OESS-a u listopadu, na kojem je naglašena važnost rodne perspektive u području mira i sigurnosti, te je izražena snažna podrška izradi akcijskog plana OESS-a za provedbu Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija. Također izdvajamo sudjelovanje MVEP na godišnjem Provedbenom sastanku ljudske dimenzije HDIM (*Human Dimension Implementation Meeting*) OESS-a u Varšavi u rujnu, na kojem je u samostalnoj izjavi na temu „Jednake mogućnosti za žene i muškarce, rodna jednakost i sprječavanje nasilja nad ženama“ stavljen naglasak, između ostalog, na potrebu izrade i provedbe nacionalnih planova za provedbu Rezolucije VSUN 1325 o ženama, miru i sigurnosti i srodnih rezolucija, na snažnije obrazovne mjere za rodno osvješćivanje, te na snažnije uključivanje muškaraca u sve aktivnosti promidžbe rodne jednakosti.

MVEP je također usko surađivao s EU27 u pitanjima provedbe Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija kroz redovno sudjelovanje u *EU Informal Task Force on UNSCR 1325*, ali i kroz brojne bilateralne kontakte s relevantnim sugovornicima iz EU.

MJERA 3. Suradivati s organizacijama civilnog društva kao i vjerskim zajednicama koje se bave pružanjem humanitarne i druge pomoći na provedbi Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija (prevencija sukoba, izgradnja mira, sudjelovanje žena u mirovnim pregovorima) te o provedenom izvješćivati javnost

➤ MVEP veliku pozornost posvećuje suradnji s građanskim udrugama i vjerskim zajednicama koje se bave pružanjem humanitarne i druge pomoći, posebno u odnosu na jačanje rodne ravnopravnosti. MVEP je promicao pitanje rodne jednakosti i smjernice iz Rezolucije 1325 i srodnih rezolucija kroz suradnju hrvatskog diplomatskog predstavnika u Afganistanu s predstavnicima lokalnih građanskih udruga, te kroz ostvarivanje projekata razvojne pomoći, o čemu smo izvijestili u Području 2, Cilj 3, Mjere 1. i 2. Daljnji projekti i zajedničke aktivnosti će se provoditi u skladu s postojećim proračunom i mogućnostima.

CILJ 2. Podržavanje provedbe Rezolucije 1325 i njoj srodnih rezolucija

MJERA 1. Radna skupina zadužena za izradu prijedloga NAP-a djeluje u funkciji nadzornog mehanizma, te redovito održava godišnje sastanke

➤ S obzirom da je izradom prijedloga Nacionalnog akcijskog plana (NAP) Radna skupina zadužena za njegovu izradu ispunila svoju svrhu, Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 4. listopada 2012. donijela Odluku o prestanku važenja Odluke o osnivanju Radne skupine za izradu prijedloga Nacionalnog akcijskog plana provedbe Rezolucije 1325 i njoj srodnih rezolucija, te slijedom toga u 2012. nije održan godišnji sastanak. U tijeku su pripreme za osnivanje nove radne skupine koja bi bila zadužena za praćenje provedbe NAP-a.

MJERA 2. Radna skupina jednom godišnje izvješćuje Povjerenstvo za ljudska prava Vlade Republike Hrvatske o provedbi mjera iz NAP-a

➤ Slijedom Odluke Vlade Republike Hrvatske od 4. listopada 2012. o prestanku važenja Odluke o osnivanju Radne skupine za izradu prijedloga Nacionalnog akcijskog plana provedbe Rezolucije 1325 i njoj srodnih rezolucija, Mjera 2. nije provedena u 2012. U tijeku su pripreme za osnivanje nove radne skupine koja bi bila zadužena za praćenje provedbe NAP-a i izradu godišnjeg izvješća.